

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput V. De impedimentis impedientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

festatione impedimenti aut grave scandalum, aut grave damnum vel revelanti vel alteri innocenti obveniat, obligatio revelandi cesser: quia (ut dicunt isti Auctores) nec lex charitatis, nec reverentia Sacramenti, nec præceptum Ecclesiæ cum gravamine tanto obligant. Contrarium sentiunt, si sponsi ipsi simile impedimentum sciant; tunc enim vel a matrimonio ineundo desistere, vel dispensationem petere tenerentur, licet ex revelatione infamia sequatur: quia, cum ita contrahere lethale peccatum sit, utique ab hoc perpetrando desistere omni modo obstricti essent.

CAPUT V.

De impedimentis impedientibus.

Expositis iis, quæ ad sufficientem notitiam impedimentorum dirimentium pertinent, nunc etiam ea, quæ de impedimentis impedientibus scitu necessaria sunt, paucis pertractantur. Prævie autem circa quævis impedimenta, seu illa matrimonium dirimant, seu duntaxat impediant, observandum venit, quod nulla ignorantia, etiam invincibilis ab utriusque generis impedimentis incurrendis quempiam excuset: impedimenta siquidem a jure Ecclesiastico non præcise in pœnam statuuntur, sed ex eo potissimum fine, ut homines ab illis actionibus, quibus impedimentum aliquod affigitur, magis absterreantur (a).
Impe-

(a) Benedictus XIV. cum adhuc Bononiensem Archiepiscopatum moderaretur, universis, qui in sua

Impedimenta, quæ matrimonium non tollunt, sed tantum ejus usum impediunt, & contractum ipsum reddunt illicitum, in rigore solummodo quatuor numerantur; si autem & veteris disciplinæ ratio habeatur, quinque, nimirum, sacrum tempus, vetitum, simplex votum, sponsalia, catechismus, & crimen numerantur.

Quando Episcopus, vel ejus generalis Vicarius, aut Judex matrimonium contrahere alibi prohibent, donec controversum examinetur impedimentum, aut lis aliqua finiatur; si ille, cui facta est prohibitio, matrimonium contrahit, mortaliter quidem peccat, sed validum est matrimonium, nisi aliquod ex supra recensitis impedimentum adsit.

Complectitur quoque interdictum Adventus & Quadragesimæ tempus, quò Tridentinum Concilium prohibet non quidem matrimonium celebrare, sed solemnem ejusdem celebrationem Gallicanæ Ecclesiæ consuetudo est, ut nullo modo hoc tempore celebrari matrimonium queat: proinde ad ejus celebrationem Episcopi requiritur dispensatio.

Votum simplex castitatis, aut religionis matrimonium contrahi impedit, sed contractum non irritat. Quicumque post hujusmodi votum nubunt, mortaliter peccant dum matrimonium

sua diocesi curam animarum gerebant, Inhibitionem LXXX. scripsit de iis matrimoniis, quæ vetitis temporibus contrahuntur, si proin hac materia casus dubius emergeret, Eximius Auctor consuli posset.

contrahunt, & quoties conjugii opus exercent. Si autem hujusmodi votum alteruter tantum conjugum emisit, non potest hic conjugale debitum ab altero petere, sed tantum reddere expresse aut tacite petenti, nisi dispensationem a Papa aut ab Episcopo obtinuerit. Qui vero vovit, debet votum suum castitatis aut religionis implere, si alter conjux moriatur (*Soto lib. 8. de just. & jure. Toletus lib. 7. cap. 18.*); quod si alterum matrimonium contrahat, denuo quoque peccat.

Quoad sponsalia, si quis cum aliqua iniit sponsalia, nequit cum alia matrimonium celebrare: quod si illud contrahat, mortaliter peccat, nisi justa adsit causa solvendi sponsalia; attamen matrimonium subsistit.

Catechismi impedimentum est, quando quis adultum aliquem tanquam patrinus ante Baptismum catechizat, qui eandem cum ipso cognationem contrahit, veluti si de Baptismo aut Confirmatione ipsum susciperet, hoc solum excepto, quod Catechismus matrimonium contrahi quidem impedit, sed illud non reddit invalidum, sicut invalidum est, si quis cum illa contrahat, quam de Baptismo aut Confirmatione suscepit. Non conveniunt Doctores, utrum mortaliter ille peccet, qui cum hoc impedimento matrimonium contrahit.

Plura sunt crimina, quæ matrimonium olim impediabant, sed non reddebant invalidum.

Mariti incestus (*cap. 1. de eo qui cogn. consangu.*) cum uxoris suæ consanguinea, aut uxoris cum mariti sui consanguineo, ad quartum usque gradum, impediēbat, ne maritus vel uxor, post conjugis mortem, possent ullo umquam tempore aliis se matrimonio copulare; non tamen illud, si contraheretur, nullum reddebat.

Qui uxorem suam occidit, potest juxta veterem disciplinam (*33, qu. 2. c. admon.*) eum alia matrimonium contrahere: quod si uxorem occidat, ut adulteram ducat, invalidum cum hac est matrimonium. Impedimentum tamen istud ad uxorem non extenditur, quæ virum suum occidat; de illa enim Canones mentionem non faciunt.

Alienæ sponsæ raptus efficit, ut neque raptor neque cum illa, neque cum alia matrimonium celebrare.

Si conjuges legitimi, unus, aut ambo, ex industria fecerint, ut filium suum de fonte susciperent, si inuupti permanere voluerint, bonum est, si autem, gravis pœnitentia insidiatori injungatur, & simul maneat; & si prævaricator conjugii supervixerit, accerrima pœnitentia mulsetur, & sine spe conjugii maneat (*30. qu. 1. cap. de eo.*).

Qui presbyterum occiderit, duodecim annorum pœnitentia ei secundum canones imponatur: convictus usque ad ultimum tempus vitæ suæ militiæ cingulo careat, & absque spe conjugii maneat (*cap. qui Presbyt. de pœn. & rem.*)

Qui cum Religiosa matrimonium contrahit, ipse quoque spe conjugii privatur.

Sciat Lector, quæcumque nos de matrimonio hæcenus attulimus, ea nos præcipue a Cardinali Tolero, & a doctissimo Estio in Sententias accepisse (dist. 27. & seq.).

Potestas dispensandi in impedimentis impediens Episcopo in sua diœcesi competit, si votum perpetuæ castitatis, & Religionis amplectendæ excipias: hæc enim sibi summus Pontifex reservavit. Quod concernit dispensationem in sponsalibus, neque in iis Episcopus dispensare potest, quinimo nec Papa sine gravissima causa in hypothese, quod sponsalia valida juramento firmata sint: jus enim acquisitum alteri, & insuper juramento firmatum, cum bonum commune respiciat, non nisi ob gravissimam, ac bono publico necessariam causam a sumæ sedis Antistite auferri potest. Si autem valida sponsalia juramento roborata non fuerint, Papa quidem ex justa causa, non vero Episcopus dispensare potest; potestas enim dispensandi in casu, quo alteri tertio jus jam est acquisitum, penes solum supremum Principem esse censetur: sic saltem Jus Canonicum in cap. 2. ex litteris: de sponsal. & matrimon. decernere videtur (a).

Ex

(a) Cum inter impedimenta impediens votum castitatis locum habeat, auferri hoc loco plane meretur cujusdam doctissimi Theologi monitum Confessariis datum, ne puellas in sæculo manentes ejusmodi votum emittere concedant, nisi hæc

P p a

tria

Ex hac doctrina satis perspicuum est, quid sentiendum sit de illa Casuistarum quorundam opinione, qui occurrente aliquo circa usum matrimonii impedimento omnem dispensandi facultatem in Confessarios transferunt, cum facultas ista nec vera sit, nec necessaria; non verum fundamentum enim solidum nec ratio gravis, nec sacrorum Canonum auctoritas præbet, quin potius Ecclesia jubet, ut in re sacramentaria sententiam probabiliorem, & tutiorem sequamur. Neque necessaria est potestas, cum utique ad Ordinarium, vel ejus Generalem Vicarium facilis accessus pateat, ut ibi dispensatio petatur, ubi certa illam dandi potestas habetur.

tria concurrant. 1. *Ætas* valde matura, quæ triginta ad minimum aut quadraginta annos excedat. 2. *Constans* in præterito vitæ tempore, & exacta castitatis observantia. 3. *Sufficiens Patrimonium*, ut a virorum consortio sequestretæ suis sumptibus possint vivere. Qui huic merito acquiescere noluerint, se tam salutare consilium sprevisse, suo tempore certe dolebunt. Vid. P. Amort *Tract. XV. §. III. Tomi II. Theol. Moral.*

